సుశాం)ప

Slno 843.

To

MY BROTHER

Late Mr. Kolichina Appayya Deekshitulu B. A.

District Court Vakil, Masulipatam.

AS A TOKEN OF

AFFECTION, ESTEEM AND GRATITUDE

This book is dedicated by

G. RAGHAVA DEEKSHITULU.

(Author)

Teacher A. E. L. M. Training School for Mistresses, Guntur.

1915.

శ్రీరస్తు

శుశ్రూష

మొదటి ప్రకరణము.

పి. రా:—ఈ పుస్తకము నందు బ్రత్యేకముగఁ జెప్పఁబడిన చోటులయందుఁ దప్ప తక్కిన చోట్లనెల్ల బాలునకుఁ జెప్పఁబడినది బాలికకునుగూడ నర్థము చేసికొనవలయును. సౌలభ్యముకొఱకుఁ కొన్ని చోట్ల బాలుఁడనియే వాడియున్నాము. విద్యార్థిశబ్దమును నిట్లే.

విద్యార్థుల తలిదండ్రులకు లేక సంరక్షకులకు, మఱియు వారి యోగక్షేమముల గోరువా

నెల్లరకుఁ దెలియఁజేయుట యేమనఁగా:—

ఈప్రశ్నము మీరు పాఠముగఁజదివి బాలుర్కా ప్రారంభమా చేయుచున్నారో లేదో గమనించుచుండవలెను. బాలురయం దేవిధమైన పొరబాటు, లేక తప్పిదము కనఁబడినను, లేక యితరుల వల్ల కాముపించినను ఎంతమాత్రము నశ్రద్ధచేయక అందువలనఁగలుగు నష్టమును వారిమనమునఁ బట్టునట్టుబోధించి చెప్పవలెను. ఇట్టి విషయములలో న బాలునిగొట్టి శిక్షించుటచే సన్మార్గమునకుఁ ద్రిప్పనగునని యనుకొనరాదు. శిక్షకంటె సద్బోధ యెక్కువ పనిచేయును. తప్పిదమునకు బాలుఁడు పశ్చాత్తాపముచేత నేడ్చునట్లు చేసినచో మేలుకలుగునుగాని దెబ్బలుకొట్టి నొప్పిచేత నేడ్చునట్లు చేసిన లాభము లేదు. బాలురయొక్క శ్రేయస్సును గోరువాడు నెల్లరును బాలుర యభివృద్ధికొఱకుపాధ్యాయులతో సహకరించి పనిచేయుట మిగుల అవసరము.

మంచి బాలురు "వంశపయఃపారావార రాకాసుధాకరులు" భారతవర్షాభ్యున్నతి సాధనమునకు సోపానములు. జననీజనకుల 'నానాసుఖప్రాపకపుత్ర సముత్కర్ష సముద్ర బాంధవులు'. తల్లిదండ్రాదులను త్రిలోకమునకుం జేర్చు సోపానపంక్తులు. తల్లిదండ్రులు తమ వృద్ధాప్యమున నుద్ధరించుటకు దాచుకొనిన సౌఖ్యనిధాగారముల తాళపుచెవులు. తల్లిదండ్రుల పూర్వజన్మార్జిత సత్కర్మములను దేటగఁ జూపు దర్పణములు తమ పూర్వులకీర్తిని బ్రకటించు సూర్యులు. వంశవృక్షాంకురములు, వృక్షాంకుర జనకబీజములు. కరుణాద్యవయవములు గలిగిన యమూల్య [illegible]. వారి మనసులు చిత్తమువచ్చిన రూపమునకు మార్పంబడఁగల మైనపుముద్దలు. వారి యులవాలు లెట్లు త్రిప్పిన నట్లు తిరుగు మేలిమి బంగారు తీఁగెలు. వారి పలుకులు తేనెగారు పనసతొనలు. ఏతాదృశులగు బాలుర శ్రేయస్సు నెవరు కోరుకొనరు? అంతకంటెఁ గోరఁదగినదేది?

ఎవరిపిల్లలనువారు గారాబముగఁ బెంచు కొనుచుండెదరు. న్యాయమే. కానిపిల్ల కానిముద్దు. గారాబము పెట్టుపోతలలోఁ జూపవలయును. బాలునియందుఁగల దుష్ప్రవర్తనమును దిద్దక ముద్దు చేయుటమాత్రము ముందువృద్ధిలోనికి రావలసిన బాలురకుఁ జేసేటి విషముత్రాగించుటయేగాని ప్రేమఁజూపుటమాత్రముకాదు. వ్యాధికలిగినపుడు పథ్యముచేయలేఁడని మందునేయకమాను దయార్ద్రహృదయులుందురా?

కనుక బాలురయందలి తప్పిదములను మఱుఁగు పఱచుట గారాబమెంచక వెంటనేదిద్ద వలయును. బాలుర యభివృద్ధివిషయమైతల్లిదండ్రు దులే పట్టువిడచినచో 'కందకులేనిదురద చేమకేల' యను నట్లుపాధ్యాయులకు మాత్రమేమాంత కాళ్ల మీఁద గంజియొలికినది? వారికి బాలురమీఁద శ్రద్ధ ఏబాంధవ్యమునఁ గలుగును? నూటికొక యుపాధ్యాయుఁడు శ్రద్ధవహించినను తలిదండ్రులతో

ర్పాటు లేనిది పిల్లలు బాగుపడుట దుర్లభము. చదువంటదు. సత్ప్రవర్తన కుదురదు. కనుక బాలుర విషయమై తలిదండ్రాదులు నుపాధ్యాయుఁడును గలిసి పనిచేయవలెను.

బాలురు బలవంతపెట్టినంత మాత్రమునఁ గాని, ఏడ్చినంత మాత్రమునఁగాని తలిదండ్రాదు లుపాధ్యాయుల కభ్యర్థనచీట్లు వ్రాయరాదు. బాలురకుఁ దగిన యోగ్యతలేనపుడు పైతరగతిలోనికి వేసికొనుఁడని తలిదండ్రాదు లుపాధ్యాయులను, పాఠశాలాధికారులను రేయుంబవళ్ళు వెంటఁబడి దీనాలాపములచే వేధించుటకంటెను మొదటినుండియుఁ బిల్లలచేత శ్రద్ధగాఁ జదివించుట యుత్తమము. క్షేమకరము. గౌరవము.

రెండవ ప్రకరణము.

1 బడియున్న దినములన్నియు తప్పకుండ ప్రతి పూఁటను వేళమించకుండ హాజరయ్యెదను.

2 ఇంటియొద్ద పెద్దవారు ఉంచుమని చెప్పినప్పుడు ఉపాధ్యాయుని యొద్దకువచ్చి సెలవుపుచ్చుకొని వెళ్ళెదను.

3 జబ్బుచేత గాని జాలి పోయిన యెడల, వచ్చినప్పుడు పెద్దవారియొద్దనుండి సెలవుచీటి తెచ్చెదను.

4 ఆలస్యముగ వచ్చినప్పుడు ఇంటియొద్దనుండగల పెద్దవారిచేత చీటీని వ్రాయించుకొని వచ్చెదను.

5 ఏపూటటి పాఠముల నాపూటటి తప్పకుండ గట్టిగా చదువుకొని వచ్చెదను.

6 నేను బడికిరానిసమయమున నాతరగతిలో జరిగిన పాఠములు, ఇయ్యబడిన లెక్కలు మొదలయినవానిని నాతరగతి బాలుర నడిగి తెలిసికొని, నేర్చుకొనవలసినవానిని నేర్చుకొని, వ్రాయవలసిన పాఠములు, కాపీలు, లెక్కలు మొదలయిన వానిని వ్రాసికొని పాఠశాలకు వచ్చెదను. అట్టిపాఠములు నాకు రావనిగాని వానిని చెప్పినప్పుడు నేనుతరగతియందు లేననిగాని అనను.

7 ఇంటియొద్దఁ జదువుకొనుటకును వ్రాసికొనుట
కును వీలు లేని యెడల ఆసంగతి ఇంటియొద్ద పెద్దల
వల్ల ఉత్తరము వ్రాయించుకొని వచ్చెదను.

8 ఇంటియొద్దకు ఇచ్చిన లెక్కలు మొదలైనవానిని
నేను స్వంతముగఁ బ్రయత్నము చేసెదను.

9 నాకుఁ దెలియని యెడల ఇతరులను గాని ఉపా
ధ్యాయునిగాని అడిగి నేర్చుకొనెదను. ఇతరుల
యొద్ద నేర్చుకొనునపుడు ఆసంగతి తరగతిలోనికి
రాగనే ఉపాధ్యాయునితో ముందుగాఁ జెప్పెదను.

10 బడిలోఁగాని బయటఁగాని ఎన్నడును 'కాపీ'
చేయను.

11 ఇతరులు నన్నే పాఠమైనను అడిగినపుడు వారికిఁ
జెప్పి ఆసంగతి యుపాధ్యాయునితోఁ దరగతి
లోనికి రాగనే చెప్పెదను.

12 నాచేతనైనంతవఱకు ఇతరులకు మంచివిషయ
ములలో సహాయము చేయుదును. బద్ధకించను.

13 పెద్దవారికిఁ గోపము వచ్చునట్లెప్పుడును చేయను.

14 నాకంటెఁ బెద్దవారితో మాటలాడు నపుడు
మర్యాదగ, నిదానముగ మాటలాడుదును.

15 ఎవరితోను అబద్ధము లాడను.

16 నాకంటెఁ బెద్దవారికి మనస్సు విసుగు పను లెప్పు
డును చేయను.

17 ఎవరిని గుఱించియు చాటునఁగాని ఎదుటఁ
గాని దూషణగా మాటలాడను.

18 కాలము వ్యర్థముగాఁ గడపను.

19 నాకంటెఁ బెద్దవారు వలదనిన పని నెప్పుడును
చేయను.

20 తరగతియందుండునపుడు ఇతర బాలురతో నెప్పు
డును మాటలాడను.

21 కాగితములు మొదలయినవి చించి తరగతియం
దెప్పుడును క్రిందఁ బాఱవేయను.

22 గోడలమీఁదను తలుపులమీఁదను ఏమియు
వ్రాయను.

23 ప్రతిదినమును తప్పక స్నానము చేయుదును.

24 మాసిన గుడ్డలను ధరింపను.

25 వీధిలో ఎప్పుడును పరుగెత్తను.

26 వీధిలో ఎప్పుడును కేకలువేయను.

27 మా యింటియొద్ద తప్ప వీధిలో ఎప్పుడును ఆడు కొనను.

28 పెద్దవారు చెంత లేనప్పుడును, వారు చెప్పనప్పుడును ఎత్తు ప్రదేశములకు ఎక్కను.

29 ఇతరుల వస్తువులను దొంగిలింపను.

30 ఇతరుల వస్తువులలో దేనినైనను పడిపోవువానిని నాయొద్ద నుంచుకొనను. అట్టిదానిని సొమ్ము త్రోక పైన త్రోకను

31 రాత్రి నిద్రపోవుటకు ముందును ఉదయము నిద్రలేచిన తక్షణమును దేవునితప్పక ప్రార్థించెదను.

32 నా పుస్తకములను మాపను.

33 కాగితములలో అనవసరమయిన గీతలను గీయను.

34 నా పుస్తకములలో, ఉపాధ్యాయులు చెప్పనిదేదియు వ్రాయను.

35 బడికి సంబంధించిన వస్తువులలో ఉపాధ్యాయుడు చెప్పనిదే వస్తువును కొనను.

36 గోళ్ళు కొరుకను.

37 పెద్దగొంతుకతో మాటలాడను.

38 నాకంటె పెద్దవారితో మాటలాడునపుడు పడుకొని మాటలాడను.

39 పెద్దలు వచ్చినపుడు పడుకొని యుండను.

40 పెద్దలు రాగనే లేచి నిలుచుండి మర్యాదగ మాటలాడెదను.

41 బ్రాహ్మణ ఉపాధ్యాయులు కనబడినగనే నమస్కారము చేయుదును. తక్కిన యుపాధ్యాయులకు సలాము చేయుదును.

42 తరగతిలోనికి ఉపాధ్యాయులు రాగనే లేచి నిలుచుండి మర్యాద చేసెదను. వారు కూర్చొనుమని చెప్పువఱకుఁగాని, వారు కూర్చొనువఱకుఁ

గాని కూర్చొనను.

43 స్కూలుకు బూట్సు తొడుగుకొనినపుడు తప్ప సాధారణపు చెప్పులు తొడుగుకొని నపుడు వానితో తరగతిలోఁ గూర్చొనను.

44 ఉపాధ్యాయుల సెలవుగకుండ తరగతి విడిచి వెళ్ళను.

45 ఎచటను ఉమ్మివేయను

46 చూచువారికి అసహ్యకరమైన పనులను చేయను.

47 పెద్దలఎదుట నములుచుకూర్చొనను.

48 పెద్దలతో నములుచు మాటలాడను.

49 కుచ్చువిడిచి తలగుడ్డ చుట్టుకొనను.

50 కోటునకు గుండీలుపెట్టకుండ విడువను.

51 అందఱను ప్రేమింతును.

52 ఎవరిమీఁదను చాడీలు చెప్పను.

53 ఏజంతువులకును బాధకలుగఁజేయు పనులను చేయను.

54 పొడుము, చుట్ట, బీడి, సిగరెట్ మొదలగుదుర

ధ్యానములు చేసికొనను.

55 చీట్లాట, పులిజూదము మొదలగు ఆటల నాడను.

56 చౌకగా దొరుకు వస్తువులను విడచి వెలగల వానిని కొనను.

57 ఎవరివద్దను అప్పుతీయను.

58 మీటింగులు మొదలగుచోట్లకు వెళ్లినపుడు ఏవిధమైన అల్లరియు చేయను.

59 మీటింగులోఁ జెప్పఁబడు విషయములు నాకుఁ దెలియవని యెఱిఁగియున్నపుడు ఆమీటింగు లోనికి పోను.

60 పొరపాటున వెళ్ళిన యెడల ఒకరియుపన్యాసము మధ్యగా లేచిరాను.

61 నాకంటె పెద్దవారు మాటలాడుచుండగా నన్ను అడుగనిదే జోక్యము కలిగించుకొనను.

62 ఎవ్వరును ఒట్టుపెట్టుకొనను.

63 పేదవాండ్రకు, కుంటివాండ్రకు, గ్రుడ్డివాండ్రకు నాచేతనైన సహాయము చేయుదును.

64 మడఁచుటకు వీలులేనికత్తులు, కలములు, మేకులు మొదలగువానిని జేబులలో నుంచుకొనను.

65 ఇతరుల పోట్లాటను వినను.

66 ఇతరులను మోసముచేయను.

67 ఇతరుల ఉత్తరములను, డైరీలను, పద్దుపుస్తకములను వారియుత్తరువులేనిది చదువను.

68 నాశరీరమునకు దెబ్బతగులునట్టియు, నాయొద్దగాని చుట్టుప్రక్కలగాని ఉండువస్తువులు చెడిపోవునట్టియు పనులను చేయను.

69 చెఱువులు, బావులు, నదులు, కోనేళ్ళు మొదలగువానిలో ఎప్పుడును దిగను.

70 ఆవులు, ఎద్దులు, గేదెలు, గుఱ్ఱములు మొదలగు వానియొద్ద కెప్పుడును పోను.

71 చెడ్డపిల్లలతో సహవాసము చేయను.

72 మాఅమ్మగారిమొదలుకొని మాఅప్పచెల్లెండ్ర ఎదుటఁగాని ఉచ్చరింపఁగూడని మాటలను ఎక్క

టను ఉచ్చరింపను.

73 నా పలకలను పుస్తకములను, పెన్సిళ్లను, కలములను, మిగుల జాగ్రతగా నుంచుకొనెదను. శుభ్రముగ నుంచుకొనెదను.

74 ఆఁకలి కానిదెప్పుడును భుజింపను. కావలసిన దానికంటె ఎప్పుడును ఎక్కువ తినను.

75 అన్ని విధములచేతను మంచిపేరు తెచ్చుకొనుటకు ప్రయత్నించెదను.

మూడవ ప్రకరణము.

ఉపాధ్యాయులారా,

మనము కేవలము నిజదారసహోదర పోషణార్థమై యుద్యోగములు చేయుచున్నామని తలఁపరాదు. మనము మేనేజర్లకే కాదు, పాఠశాలయందలి బాలురకందఱకును సేవకులము. మనవల్ల విద్యావిషయికమైన పని యిచ్చుకొనుటకు ప్రతి విద్యార్థికిని హక్కు కలదు.

బాలురకుఁ జదువు, వ్రాఁత, లెక్కలు, భూగోళము మొదలగుపాఠములను నేర్పినంతమాత్రమున మనవిధాయకకృత్యము నెరవేరినదని యెంచరాదు. బాలుర నన్ని విధముల సన్మార్గప్రవర్తకులుగా నొనర్చుభారమునందొక సగము తలిదండ్రులమీఁదను మఱియొకసగముపాధ్యాయులమీఁదను నాధారపడియున్నది. బాలుర తలిదండ్రాదులు గ్రామాంతరముల నుండిరేని యారెండు సగభాగముల భారమును ఒకయుపాధ్యాయుని మీఁదనే యాధారపడియుండును. మనుజుఁడెంత విద్వాంసుఁడైనను సద్గుణములలవడవేని యాతనికా విద్యవలనఁ గలుగవలసిన సంపూర్ణఫలము కలుగలేదని యెంచవలయును.

కొందఱు బాలురు తమ తలిదండ్రాదుల యెదుటను, తమతరగతి యుపాధ్యాయుల యెదుటను చక్కగనేయుండి, ఇతరుల యెదుట దుష్టకార్యములను (చుట్టలు, బీడిలు, సిగరెట్లు మొదలగునవి త్రాగు

ట్లు, చీట్లాటలు, దుర్వ్యసనాలాటలు మొదలగు పనులు) చేయుచుందురు. ఇట్టి బాలురను చూడఁ దటస్థించిన దేశహితముఁగోరు ప్రతిస్త్రీయును, పురుషుఁడును, మందలింపవలెను. అప్పుడే దేశము బాగుపడుట. మనపిల్లలు కారుగదా యని మనమూరకున్నచో నితరులును మనపిల్లలవిషయమై తమపిల్లలు కారుగదా యని యుపేక్షించెదరు. అంతకంతకు దుర్మార్గులు ప్రబలి దేశమంతయుఁ జెడును. కనుక పిల్లలుగల ప్రతివారును తమకంటఁబడిన ప్రతిపిల్లవానిని తన స్వంతపిల్లవాఁడనియే భావించి సన్మార్గమునకుఁ ద్రిప్పఁ బూనవలెను. అనఁగా శిక్షింపుమని నాయభిప్రాయము కాదు. ఆ బాలుని తల్లిదండ్రులకుఁ దెలుపుటయే చాలును. ఉపాధ్యాయులు తమకు తమయుల తక్కువ శ్రమయెక్కువ యని తలఁచఁగూడదు. మనయొద్దఁ జదువుకొనిన ప్రతిబాలుఁడును విద్యార్థులలో సుశిక్షితుఁడై వినయసన్మార్గప్రవర్తకుఁడై 'నాయాచార్యత్వమునకు నాకీర్తికి నాచిన్ననాఁటి (ఫలాబా)

సురపురాణము' అని చెప్పిన పెద్దల నుడియే మన కర్తవ్యమైన పారితోషికము.

ఉపాధ్యాయులారా, వట్టిపాఠము చెప్పఁ జాలదు. కోపమును సంహరింపుఁడు. బాలురను బాగుచేయుఁడు. దేశక్షేమమును గోరుకొనుఁడు. బద్ధకమును బాపుకొనుఁడు. పాటుపడుఁడు. మంచి పేరుఁ దెచ్చుకొనుఁడు. మొక్కగా నున్నప్పుడే వంచని మొక్క మ్రానైన పిదప వంగదు. తరువాత వగచినగాని లాభము లేదు. బాలురయందలి లోపములను తలిదండ్రాదులకుఁ దెలియఁజేయుఁడు. వారు తగిన శ్రద్ధఁ దీసికొనక యుపేక్షించిరేని వెంటనే యా బాలుని పాఠశాలనుండి తొలఁగింపుఁడు. అట్లు చేయుట బాలునకు, పాఠశాలకు, ఉపాధ్యాయులకు, తక్కిన బాలురకునుఁ గూడ శ్రేయస్కరము. లేక అట్టి బాలుఁడొకఁడు పాఠశాలయందుండెనా వానిఁ జూచి నేర్చుకొని తక్కిన బాలురందఱును క్రమక్రమముగఁ జెడిపోవుదురు. దుర్మార్గులగు నలుగురు బాలురకంటె

మంచివారు పదిమందియుండినఁ జాలును. చెప్ప వలసినచోఁ జెప్పనఁ జెప్పితినే గాని కుమారులయందలి దుర్మార్గమును మాన్పవలదని చెప్పు తలిదండ్రు లుందురా?

శరీరమునకుఁ దల యెంత ముఖ్యమైన అంగమో, పాఠశాలకుఁ గ్రమశిక్షయు నంతముఖ్యమైనయంగము. క్రమశిక్ష (Discipline) లేని యెడల నుపాధ్యాయుఁ డెంత తెలివికలిగి బోధించినను, ఎంత శ్రమచేసి చెప్పినను బూడిదలో హోమము చేసినట్లుగాని లాభమేమియు లేదు. కనుక పాఠశాలయందుఁ గ్రమశిక్షను చక్కఁగాఁ గాపాడవలెను. మఱువకుఁడు. అశ్రద్ధచేయకుఁడు. ఉపేక్షింపకుఁడు. సర్వజనా సుఖినో భవంతు.

నాలుగవ ప్రకరణము.

బాలురను సన్మార్గమునకుఁ ద్రిప్పుటకుఁ గొన్ని సాధనములు:—

1 ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులచేత డైరీ వ్రాయిం
చు చుండవలెను. వారమున కొకతడవయైన
వాడైరీలను తాముచదివి సంతకములను చేయు
చుండవలెను.

2 విద్యార్థులయొద్ద ప్రత్యేకమైన నోటుబుక్కులు
ఉంచి వానిలో నతని నడతను గురించి గౌర
వస్థులచేత నప్పుడప్పుడు వ్రాయించుకొని వచ్చు
చుండునట్లు చేయవలెను. ముఖ్యముగా మీ
టింగులందలి పెద్దమనుష్యులచే వ్రాయించు
కొని వచ్చునట్లు చేయవలెను. వానినప్పుడప్పు
డుపాధ్యాయులు చదివి సంతకములు చేయు
చుండవలెను.

3 విద్యార్థులలో మైనర్లు ఒంటిరిగా ప్రయాణము చే
యునప్పుడుపాధ్యాయుని యొద్దనుండిగాని లేకతలి
దండ్రాదుల యొద్దనుండిగాని అధికార పత్రము
పొందియుండవలెను. ఆఅధికారపత్ర మడిగిన గా
రగస్తులకుజూపుచుండవలెను. ఇట్లు చేయుటచేత

For copies apply to:-

G. R. DEEKSHITULU,

Teacher, GUNTUR.

ఈ పుస్తకములకు

గుండు రాఘవదీక్షితులు

టీచర్, గుంటూరు.

అని వ్రాయవలెను.

10317